

Thorvald Staunings tale efter »Plum-Sagen«

Taler

Thorvald Stauning
Formand for
Borgerrepræsentationen

Dato

14. december 1923

Sted

Folketinget

Omstændigheder

Christmas Møller fremsatte på det konservative partis vegne følgende forespørgsel til justitsministeren den 14. December 1923: "Billiger Justitsministeren, at Statsadvokaturen har motiveret Unkladelsen af at appellere Østre Landsrets Dom over Direktør Harald Plum med Sagens »kolossale Omfang« og »Bevismaterialets Uhaandterlighed«?" Stauning ydede følgende indlæg i forhandlingerne.

1 Harald Plum

Tilsyneladende er denne sag forløbet let og behageligt for de to Parter i Regeringsalliancen, og jeg skal forsøge, om jeg kan holde mig i den samme gode
5 Tone, som er indledet ved denne behagelige Udveksling af i Forvejen opskrevne og aftalte Taler. Det gør jo altid et vist komisk Indtryk her i Tinget, naar noget saadant foregaar, og jeg tror, Komikken vil forplante sig fra Tinget ud i Befolkningen, hvor man hurtigt vil gennemskue Arten af det Optrin, der har fundet Sted mellem det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og
10 Justitsministeren. Det er dog vel ikke ubegrundet, naar nu en saadan Forespørgsel er stillet, ogsaa at gøre sig en Forestilling om, hvad Formaålet er med den. Ved talrige Domme er det jo mere Motiverne for det, der ligger til Grund for Sagen, der har Interesse, end selve Dommen maaske, og det er det jo formentlig ogsaa her. Af Justitsministerens Bemærkninger fremgik det, at det,
15 som Forespørgeren rejste sin Aktion paa, var det rent formelle, som Statsadvokaten ikke har taget Hensyn til, hvorfor han er sluppet lidt uheldigt fra et Interview. Det reelle var derimod Sagens Afvisning, og det forekommer unægtelig ogsaa mig, at det, at Sagen ikke er optaget til Appel, har betydelig mere Interesse i og for sig end det formelle. Men nu har Forespørgeren altsaa
20 ønsket at aktionere paa dette formelle Grundlag, og jeg maa formode, at naar denne Sag nu er rejst — det fremgik jo af den Ordveksling, som fandt Sted, har man indenfor Regeringskoalitionen overvejet vel, inden man førte den frem. Det kan altsaa ikke være Forespørgerens Formaal at lave Postyr om Landmandsbanken og de til denne hørende Affærer. Man har gjort sig klart, at
25 denne Sag uden Fare for Fædrelandet kan debatteres, ellers var den ikke blevet

rejst. Det er sket ikke for at henlede Opmærksomheden paa disse pinlige Affærer, men det er sket for at bidrage til Opklaring af dem, vil jeg antage, Forespørgeren vil hævde, hvis man ude i Befolkningen spørger, hvad Meningen var med dette lille Intermezzo. Der er vel imidlertid Grund til at sige, at selve dette lille Intermezzo har dog den virkning, at det paa ny henleder Opmærksomheden paa disse Sager, bidrager til, at der paa ny skrives om Landmandsbanken og Transatlantisk Kompagni og alle de pæne Folk, der var knyttet til disse Virksomheder. Det bidrager i hvert Fald ikke til at holde Ro om Sagen. Jeg har nylig læst en Proklamation fra 4 Herrer, Formanden for Dampskibsrederiforeningen Hr. Sass, Formanden for Grosserer-Societetet Hr. Ernst Meyer, Formanden for Industriraadet Hr. Benny Dessau og Formanden for Landbrugsraadet Hr. Pinstrup — det er jo en meget sjælden Koalition mellem disse 4 Herrer —, hvori de, altsaa i Forening, taler om, at man skal tilstræbe et forsonligt Samarbejde — jeg formoder, det er mellem Landbruget og Industrien, og jeg nægter ikke, at dette tiltrænges. Man formaner i denne Proklamation Befolkningen til endelig at give Erhvervslivet Ro, til ikke at tale for meget om de pinlige Affærer, der har været oppe i disse Tider, til ikke at fremme partipolitiske Formaal ved Behandlingen af Erhvervsforhold og undlade personlige Angreb. Ja, jeg glæder mig i høj Grad til at se denne nye smukke Tid oprinde. Det bliver jo den rene Idyl, naar Venstres og den konservative Presse ophører med personlige Angreb, og det bliver jo ikke mindre idyllisk at se Hr. Pinstrup optræde uden partipolitiske Formaal.

Se, i denne Proklamations Interesse, i Interesse af Bestræbelsen for Fred og Ro om Erhvervsforholdene og disse pinlige Sager kan Forespørgselen ikke være fremsat, thi den kan jo ikke undlade at bringe en vis Uro til Stede paa ny, en vis offentlig Omtale af disse Sager. Maaske er dette Urostof, som Forespørgselen i sig selv er, ogsaa et Tegn paa den Uro, der med Rette er til stede i den konservative Lejr, og jeg kan i og for sig godt forstaa de Indledningsbemærkninger, som forespørgeren gjorde om Tiden mellem Forespørgselens Fremsættelse og dens Behandling, thi den lange Tid, der er hengaaet, har ikke været særlig behagelig for det konservative Folkeparti, det har ikke været særlig behageligt for Partiet at rejse Aktion just i disse Dage, hvor flere af dets fornemste Ledere sidder paa Anklagebænken for Affærer, der ikke er mindre uappetitlige end den, som angaar Plum-Sagen. Det maa ikke være særlig morsomt for den ærede Forespørger, det forstaar jeg godt. Det havde været behageligere for ham at faa Forespørgselen af Stabelen for 14 Dage siden, eller hvor længe det nu er, siden den anmeldtes, fremfor i disse Dage, hvor oven i

Købet et konservativt Blad i Dag kræver en konservativ Landstingsmands Afgang paa Grund af den mislige Affære, hvilken han og Formanden for det konservative Partis Organisations Forretningsudvalg er indblandet.

70 Men med denne Forespørgsel har man altsaa fra Forespørgerens og hans Partis Side tilsigtet, at der skulde bibringes Vælgerne den Tro, at der virkelig ogsaa i konservative Kredse var Interesse for Opklaring og retfærdig Domfældelse. Justitsministeren plumpede Imidlertid i i Dag, da han sagde, at det var jo kun det rent formelle, det her drejede sig om. Ja, selvfølgelig, det er det rent formelle,
75 og det skal Befolkningen ogsaa snart forstaa, at naar den ærede Forespørger har fremsat denne Forespørgsel, er det ikke af reelle Grunde, ikke for at bidrage til Opklaring af den Mudderpøl, som det kapitalistiske Samfund befinder sig i, men for at putte Befolkningen Blaar I Øjnene, Blaar, der skulde faa dem til at tro, at det konservative Parti ligesom flere andre var interesseret i Opklaring af
80 disse mislige Affærer. Det er imidlertid utvivlsomt, at Befolkningen ikke vil nøjes med dette lille aftalte Intermezzo i Dag. Befolkningen vil fremdeles kræve Opklaring og ikke blot Afgørelse og Misbilligelse paa de formelle Punkter, men nok saa meget paa det reelle. Og den vil forlange Rede ikke blot paa Plum-Affæren, ikke blot paa, hvorfor Dom men i den ikke blev appelleret, men
85 naturligvis ogsaa paa de nye Affærer, som nu er opstaaet, og i hvilke fremragende Konservative spiller en saa stor Rolle.

Jeg erkender i øvrigt, at der er særdeles god Grund til den Forespørgsel, som er fremsat til Justitsministeren. Justitsministerens Adfærd har ikke kunnet undlade
90 at røkke ved Retsbegreberne i vort Folk, ved den Afgørelse, som er truffet i denne Sag. Det er ikke for mig personlig noget overraskende, at Justitsministeren har indtaget det Standpunkt, at han har forhindret, at den transatlantiske Sag er blevet appelleret til Højesteret. Det er i og for sig slet ikke overraskende, og for mig kunde det derfor være ganske overflødigt at spørge
95 Justitsministeren, om han billiger eller ikke billiger. Jeg forstaaer særdeles vel, hvad der er Justitsministerens Standpunkt, men det forekommer mig unægtelig ret opsigtsvækkende, at denne Afgørelse har fundet Sted. I en saa stor Sag som Sagen om Det transatlantiske Kompagni med de mange Datterselskaber maa en saadan Afgørelse ganske naturligt ikke være truffet af en Embedsmand, en
100 Rigsadvokat eller Statsadvokat paa egen Haand, den kan naturligvis kun være truffet efter Aftale med Justitsministeren, og han har derfor selvfølgelig ogsaa Ansvaret for denne Afgørelse af Appelspørgsmaalet, og ikke blot for det formelle, fra hvilket han i Dag har søgt for Motiveringens Vedkommende at

105 tage Afstand, men ogsaa for det reelle. Thi det reelle — det erkender jeg med
Statsadvokaten — er mere værdifuldt end det formelle. Jeg siger, at jeg er i og for
sig ikke forbavset over Justitsministerens Adfærd. Det vilde mere forbavse mig,
kunde jeg sige, om han havde taget det modsatte Standpunkt. Denne Afgørelse
er jo ikke Justitsministerens eneste mærkelige Afgørelse. Omtrent samtidig med,
110 at den fandt Sted, blev der ogsaa afgjort en anden Sag, i hvilken en Politibetjent
har indladt sig i Gadeslagsmaal med en Person....

Formanden: Jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at Forhandlingens
115 Grænse er givet ved Forespørgselsens Form.

Stauning: Ja, men det er ogsaa min Agt at holde mig til Forespørgselen.

120

Formanden: Som ikke omhandler Politibetjente.

Stauning: Det fremgaar ganske udtrykkeligt af Forretningsordenen, at man har
125 Lov til at motivere sine Udtalelser, og naar jeg altsaa ønsker at fremsætte en
Kritik af Justitsministeren paa dette Punkt, maa det være mig tilladt at drage en
Parallel med hans Behandling af en anden Sag. Jeg skal selvfølgelig ikke indlade
mig paa en Omtale af den Sag i øvrigt. Jeg nævner kun dette, at samtidig med
denne Sags Afgørelse afgjorde Justitsministeren en anden Sag, i hvilken en
130 Politibetjent har indladt sig i Gadeslagsmaal og derefter er blevet frikendt til
Trods for, at den Mand, med hvem han sloges, afgik ved Døden under dette
Slagsmaal. Denne Sags Appel til Højesteret blev forhindret af Justitsministeren,
og jeg siger, at naar jeg ved dette, er jeg ikke forbavset over, at i en Affære, der
rummer saa mange interessante Enkeltheder som Plum-Affæren, foretrak
135 Justitsministeren at faa Undersøgelsen hurtigst muligt sluttet med den højst
taagede, uklare Behandling, som Sagen fik ved Landsretten.

Den Motivering, der er givet for Undladelse af Appel i Sagen Harald Plum, som
altsaa Forespørgeren nærmere har omtalt, er naturligvis i højeste Grad
140 opsigtsvækkende. At »Sagens kolossale Omfang« og »Bevismaterialets
Uhaandterlighed« skulde være en Grund til at undlade Appel, er jo i sig selv
noget — ja, besynderligt, for ikke at sige noget værre, men vi har jo altsaa ogsaa

145 faaet at vide, at dels er Justitsministeren ikke enig i den Motivering, og dels har
Statsadvokaten ogsaa selv erkendt, at det formelle lagde han mindre Vægt paa.
Netop naar Sagen har et kolossalt Omfang, trænger den saa meget mere til
Opklaring, grundig Undersøgelse og fuld Belysning, end om det var en lille,
sølle Sag, som var let at overse. Men den fulde Opklaring fandt ikke Sted ved
Landsretten. Hvorvidt Bevismaterialet var uhaandterligt, ja, det kan jeg jo
150 vanskeligt bedømme, da jeg ikke har haft det i Hænde, men det fremgaar
unægtelig af Behandlingen ved Landsretten, at Statsadvokaten ikke kunde
haandtere Materialet — det behøver jo ganske vist ikke at være Materialets
Skyld, det kunde ogsaa være Mandens Skyld. Derom ved jeg imidlertid heller
intet udover, hvad jeg har kunnet skønne mig til af de Referater fra Østre
155 Landsret, som jeg har gennemlæst. Statsadvokatens Optræden gav jo den ene
Gang efter den anden Anledning til Paatale fra Retsformandens Side; han greb
jævnlig ind og tilretteviste Statsadvokaten og erklærede paa et Tidspunkt, husker
jeg, at Statsadvokatens Fremstilling var en saadan, at Dommerne ikke kunde
følge den. Men efter en saadan Paatale ved selve Landsretten var der dog saa
160 meget mere Grund til at sige: Denne Sag er ikke blevet fuldt og klart belyst ved
den Behandling, den har faaet, den maa, den skal appelleres til Højesteret, for at
den fulde Oplysning kan finde Sted.

Jeg forstod paa de Udtalelser, som den højtærede Justitsminister læste op, at der
165 var konfereret med Bankkommissionen om at undlade Appel, og at denne
bifaldt Undladelse. Det betvivler jeg selv følgelig ikke, naar Justitsministeren
siger det, men jeg tør maaske i al beskedenhed spørge: Hvem er
Bankkommissionen? Er det alle tre Medlemmer, eller er der kun Formanden,
man har konfereret med? Alene de Optrin, som fandt sted ved Landsretten,
170 peger jo hen paa, at Sagen ikke er fuldt opklaret, men fuld Opklaring i dette som
i alt det øvrige, vi har faaet at vide er sket i de svundne Aar under kapitalistisk
Ledelse er, hvad den offentlige Mening kræver. Det er ikke Straffene, der i og for
sig interesserer. Mig personligt er det saa komplet ligegyldigt, om Hr. Plum eller
andre faar en stor eller lille Bøde, kommer i Fængsel eller bliver frifundet; ja, om
175 Ministeriet saa vil gaa hen og benaade alle de store Forbrydere, saa for mig gerne,
det er mig saa komplet ligegyldigt. Hvad der interesserer mig, er den fulde
Opklaring af de Sager, som foreligger, det vil være en Styrkelse af
Retsbevidstheden, som er af største Interesse for Befolkningens videre Liv. Det
er ikke gavnligt for Retsfølelsen, at man ser en saa mærkværdig Behandling af
180 Sager, der angaar store Svindelforetagender. Og det er jo ikke Bagateller, det her
drejer sig om. Transatlantisk Kompagni har formøblet til Skade for

Landmandsbanken, hvad der i hvert Fald til en vis Grad vil sige det samme som til Skade for Staten, 100 eller 150 Mill. Kr. — der er vel ingen, der endnu
185 nøjagtigt ved, hvad det bliver. Det er ingen Bagatelsag. Der var dog vel Grund til i den offentlige Menings Interesse, i Statens Interesse, virkelig at faa Opklaring her og ikke nøjes med en Dom, der er faldet ved en Ret, hvor Dommerne selv har erklæret, at den Fremstilling, de fik af Statsadvokaten, var en saadan, at de ikke kunde følge den. Her er jo ikke blot Tale om et Selskab, der har drevet
190 Transaktioner af en besynderlig Art til Skade for den Bank, der finansierede Kompagniet — dette er i sig selv en i høj Grad alvorlig Affære —, men vi har ogsaa netop i dette Selskab et af det kapitalistiske Systems mest karakteristiske Eksempler, et Udslag af den moderne og stadig mere, om jeg saa maa sige, fremskredne Kapitalisme, som det er af samfundsmæssig Værdi at faa belyst. I
195 Transatlantisk Kompagni var det jo store, vidtspændende Planer, man søgte at bringe til Udførelse, baade kommercielle og storpolitiske. Der blev rejst store Fantasislotte ved Transatlantisk Kompagnis Foranledning, der blev indledet vilde Spekulationer, der blev planlagt en kæmpemæssig Handelsvirksomhed, kædet sammen med en omfattende Verdenspolitik. Der var jo utvivlsomt meget
200 at lære i denne Sag, maaske en stor Del vilde tjene til Advarsel i Fremtiden, men ogsaa det skulde man dog anse for at være i Samfundets Interesse at bidrage til at fremskaffe, hvad der maa være af oplysende Art, som kunde tjene ogsaa til advarende Eksempler i Fremtiden. Men Kapitalismens Justitsminister afværgede, at det skarpe Lys faldt over denne Sag, det var nok med den
205 uforstaaelige, ogsaa for Dommerne uforstaaelige, Redegørelse, som Statsadvokaten leverede for Landsretten.

Jeg kan, som alt sagt, ikke saaledes som den ærede Forespørger, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, indskrænke mig til at spørge den højtærede
210 Justitsminister, om han billiger Motiveringen til Undladelse af Sagens Appel, som Statsadvokaten oplyste i et Interview. Den Motivering, har vi faaet at vide, tager Justitsministeren Afstand fra, men han billiger altsaa Undladelsen af Appellen til Højesteret, og det er, som sagt, det vigtige. Jeg synes, man bør protestere, ikke blot imod den urimelige Motivering, men mod selve
215 Undladelsessynden, mod den Undladelsessynd, som Justitsministeren har gjort sig skyldig i ved at lade Mørket hvile eller søge at gøre, hvad han kunde, for, at Mørket fremdeles kunde hvile over den storslaede og landsskadelige Affære, som Transatlantisk Kompagnis Virksomhed har været.

220 Som alt sagt, denne Affære er et af Kapitalismens Udslag, en af Kapitalismens

Giftblomster. Paa Grund af dens Forhold til Land mandsbanken er den blevet undersøgt af Bankkommissionen, og der fra er den oversendt, jeg formoder til Rigsadvokaten eller til Justitsministeren som egnet til retslig Tiltale og
225 Undersøgelse. Men det er af Interesse at faa at vide, om Bankkommissionen ogsaa var færdig med sin Undersøgelse, og jeg beder den højtærede Justitsminister, da vi nu er ved Sagen, oplyse os, om Bankkommissionen var færdig med sine Undersøgelser, da Rigsadvokaten eller Justitsministeren fik Sagen leveret, om denne var færdigundersøgt, om Bankkommissionen havde
230 draget sine Konklusioner af sin Undersøgelse, inden Statsadvokaten gik til Østre Landsret og afgav sin Redegørelse. Der er nemlig under Sagen, efter hvad der fremgaar af Referaterne, fremkommet Ytringer, som synes at vise det modsatte. Jeg skal ikke opholde mig ved disse Enkeltheder, den højtærede Minister vil hurtigt kunne svare ja eller nej, om Bankkommissionens Undersøgelser var fuldt
235 og helt tilendebragt, inden Sagen bragtes ind for Retten. Jeg har ogsaa faaet den Formodning af de Referater, der foreligger, at Sagen virkelig ikke var forberedt saaledes, som den havde maattet være det, hvis Bankkommissionen havde tilendebragt Undersøgelsen og stiller Tingene paa deres rette Plads. I saa Fald er det maaske undskyldeligt, om Statsadvokaten ikke har været i stand til at give en
240 udtømmende og forstaaelig Beretning for Landsretten; hvis han ikke har faaet Materialet i ordentlig, færdigbehandlet Stand, er det maaske i hvert fald forstaaeligt, at det er blevet mindre godt, hvad der skete ved Landsretten.

Men jeg maa maaske sige, at det forekommer mig i det hele at være en
245 mærkværdig hovedløs og retningsløs Behandling, disse Sager vedrørende Landmandsbanken o. s. v. har faaet ved Ministeriets Initiativ. Ved Lov af 21. September 1922 er det besluttet at nedsætte en Kommission til Undersøgelse af Landmandsbankens Forhold. Nu er der paa det allernærmeste forløbet et Aar og tre Maaneder, og endnu er der ingen Beretning fremkommet fra denne
250 Kommission. Men medens denne Ret — det er jo ogsaa en Ret — sidder, afgives der stykkevis Sager til andre Retters Behandling. Det hele synes arrangeret for netop at gaa op imod den Opfordring, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup for nogle Dage siden fremsatte, det hele synes ligefrem lagt an paa at vedligeholde saa megen Uro som mu ligt til Skade for Erhvervslivet og
255 Banklivet; det kunde i alt Fald ikke være bedre arrangeret, end om det var Ministeriets Opposition, der fik Lov til at tilrettelægge disse Ting. Et hurtigere Tempo for Kommissionens Arbejde og efter Kommissionens Arbejde en retslig Bedømmelse af alt, som egnede sig dertil, vilde naturligvis være den Fremgangsmaade, der var forsvarlig og rigtig. Det havde været mindre pinefuldt

for alle, mindre pinefuldt for de Erhverv, der er ramt, mindre pinefuldt for den Bank, for hvilken Staten ved Flertallets Beslutning har overtaget en mægtig Statsgaranti og endvidere vilde det have været en mere oplysende og overskuelig Fremgangsmaade end den draabevis og stykkevis at give Befolkningen Indblik
265 snart i et, snart i noget andet, som den slet ikke kan sammenholde. Nu vil jeg jo ikke tro, at Ministeriet bevidst søger at skabe den mest mulige Uro, men jeg formoder, at Fremgangsmaaden er valgt for at tilfredsstille dem, der nu og da kræver et Offer for at have noget at beskæftige sig med i Øjeblikket, ellers er jeg ikke i Stand til at forstaa, hvilke fornuftige Motiver der skulde bestemme en saa
270 besynderlig Fremgangsmaade i en for Landet saa alvorlig Sag som den store Landmandsbanksag og dens Udløber, Transatlantisk-Sagen, som vi her beskæftiger os med. Men nu kommer vel en Gang ad Aare Kommissionens Betænkning. Jeg ved ikke hvornaar. Der er fra Maaned til Maaned givet Besked om, at den vilde komme; jeg har hørt nævne September, Oktober, November og
275 December, nu er vi i December, og jeg formoder, at der nu ogsaa er Juleferie i Bankkommissionen, saa Betænkningens Afgivelse er vel nu udskudt til efter Nytaar. Om den saa kommer, eller det varer et Aar til, ved jeg ikke, men den kommer vel en Gang, formoder jeg. Og saa vil den antagelig indeholde Oplysninger af forskellig Art, og den vil ganske utvivlsomt rejse Spørgsmaal om
280 ny retslig Aktion i visse Tilfælde. Denne Kommissionsbetænkning kan jo ikke undgaa at være et overordentlig værdifuldt Kildeskift for dem, der ønsker at studere kapitalistisk Svindel. Den vil i høj Grad vise, hvilket raadtent og elendigt Samfund det kapitalistiske er, og den vil ganske utvivlsomt indeholde Paavisning af nye Affærer, som nødvendigvis maa underkastes retslig
285 Behandling.

Det forekommer mig unægtelig, at det var rart at faa gjort rent Bord. Selv om Sagen vel ikke kan genere mig og mit Parti i den Forstand, synes jeg unægtelig som dansk Borger, at det var rart at faa gjort rent Bord en Gang, og at det derfor
290 var bedre, om man havde valgt den eneste rimelige og fornuftige Fremgangsmaade, at Kommissionsbetænkningen skaffedes til Veje hurtigst muligt, og at man, naar den forelaa, aktionerede paa Grundlag af det, den paapegede som nødvendigt Grundlag for Aktion. Men derved er der jo nu intet at gøre. Nu har vi altsaa haft en Række Affærer vedrørende selve
295 Landmandsbanken, vi har haft den transatlantiske Affære, nu kommer Betænkningen, og saa faar vi en Række nye Retssager en Gang.

Afgørelsen i den Sag, som her er bragt paa Tale, viser for den nuværende

300 Justitsministers Vedkommende, at han ikke evner den Opgave at skaffe
Opklaring, og at han heller ikke ønsker det. Han har netop i denne Sag tilstræbt
at afværge den fulde Opklaring; her havde han det i sin Haand at afværge den
fulde Opklaring, og saa afværgede han den. Dette forekommer det mig, som
305 sagt, der er al Grund til at misbillige, netop paa Grund af Det Transatlantiske
Kompagnis overmaade indgribende Betydning for hele vort Lands Økonomi.

Denne Sag er altsaa nu rejst, saaledes som den ærede Forespørger og hans Parti
har ønsket det, og dette Parti er jo et af de rigtige, patenterede
Fædrelandspartier, saa der kan ikke være Tvivl om, at naar de gør det, er de paa
310 det rene med, at her sker der ingen Ulykker; de har ført denne sag frem til
offentlig Debat, og sker der noget, har de ogsaa Ansvaret derfor. Naar denne Sag
er ført frem nu, maa vi fra vor Side kræve, at vi ogsaa faar Lejlighed til at høre det
om den, som den højtærede Justitsminister maa kunne sige, ikke blot om
Formaliteten, men om Realiteten. Vi andre havde næppe vovet det
315 Eksperiment, som den ærede Forespørger har vovet; vi vilde øjeblikkelig have
mødt de Herrer Pinstups og Dessaus og Sass' og Meyers strenge Blikke og
Anmodning fra højeste Sted om at tage Hensyn til Fædrelandets Interesser og
ikke rejse saadanne Spørgsmaal, som kun kunde volde Uro og ødelægge
Erhvervslivet endnu mere, end det i Forvejen er ødelagt. Vi kender jo Tønen,
320 naar det er os, der tillader os at spørge om et eller andet. Men nu er det heldigvis
en Konservativ, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der har spurgt, saa jeg
tænker ikke, han nærer Bekymring for den kapitalistiske Udbytnings Fred; den
gaar vel sin Gang uhindret af denne Sags Foretagelse.

325 Som sagt, Plum-Sagen viser os et Udsnit af den moderne kapitalistiske
Handelsvirksomhed. Med en Række Forgreninger, med Grene til Brasilien,
Japan, Amerika, Italien, Spanien, Ægypten og saa fremdeles ud over hele
verden, gaar der en Strøm af Repræsentanter for dette store Transatlantiske
Kompagni. Der købes Huse. Der op rettes store kontorer og Forretninger, Lagre
330 o. s. v. Der drives mangeartet Handel. Der drives Kursspekulation i vidt
Omfang. Der drives Kædehandel mellem de Selskaber, der er inde under
Koncernen; der sælges fra det ene Selskab til det andet; naar det kniber med at
skaffe et godt Regnskab i eet Selskab, saa køber man billigt Varer fra eller man
sælger dyrt Varer til et Broder- eller Søsterselskab og skaffer sig paa den Maade
335 den nødvendige Balance i Tingene. Det hele er Papirposter og har intet
med Virkeligheden at gøre; Virkeligheden kom den Dag, man opdagede, at nu
manglede der 100 eller 150 Mill. Kr. Der aflægges Regnskaber med Overskud,

der, som sagt, tilvejebringes ved Hjælp af Kædehandel, og i Henhold til disse
340 Overskud udbetales der Tantièmer, ikke videre beskedne Tantièmer, til dem,
der er Ledere af dette Foretagende. Og sluttelig — ja, som sagt, saa ender
Eventyret med det kæmpemæssige Underskud. Det oplyses i
Retsforhandlingerne, at man har haft et helt vidunderligt teoretisk Bogholderi,
et teoretisk Bogholderi, der skaffede de fine bogholderimæssige Resultater, men
345 som jo ikke var i Stand til at skaffe Pengene paa Bordet. Man kunde blot paa
Papiret, i Regnskaberne, skaffe de smukke Overskud ved Hjælp af Kædehandel
og andre Transaktioner, men i Realiteten blev det, som sagt, til store Tab.

At denne fantastiske Forretnings Saga skulde være afsluttet med Sagen for Østre
350 Landsret, saaledes som den højttærede Justitsminister ønsker, er en Vildfarelse,
en stor Vildfarelse, Hr. Justitsminister; den gaar ikke. Nej, de, der har Ansvaret
for denne Sags Behandling hidtil, de har ogsaa Ansvaret for, at der vedbliver at
være Uro og Mistillid, saa længe der ikke er skaffet fuld Oplysning. Der bliver
først Ro om denne og andre lignende Sager, naar alt ligger aabent og klart, og
355 naar den nødvendige Udrensning er fuldbyrdet. Det kan være meget godt, at
man i de sidste Dage har begyndt at permittere Departementschefer.
Gudbevares, det var maaske nødvendigt; det bliver maaske ogsaa nødvendigt, at
en konservativ Landstingsmand gaar en af Dagene. Det er ogsaa meget godt, at
Landmandsbankens, Nationalbankens og Statens Raadgiver i Bankspørgsmaal
360 er taget paa en længere Udenlandsrejse, og det kan maaske og saa hjælpe paa
Tingene, naar nu Formanden for den konservative Organisations
Forretningsudvalg træder tilbage og Partiets Hoved kasserer ogsaa; naar deres
Navne efterhaanden er blevet kompromitteret i den Grad, som Tilfældet er,
gennem storstiledede Svindler foretagender, saa er der jo intet mærkeligt i, at de
365 lister udenfor, i hvert Fald saa længe, det værste Uvejr raser. Men det er ikke nok.

Man maa højere op. Det er ikke nok med Departementscheferne. Det bør her i
Landet altid være saaledes, som det plejer at være, at foran Departementschefen
370 gaar der en Minister, og der er, som bekendt, al Anledning til en saadan Afgang,
lige saa megen Anledning som til saa meget andet. Jeg har en svag Erindring om,
at det Parti, som har Magten, Venstre, paa sit Program netop har Udrensningen,
Udrensningen og Opklaringen. Jeg har hørt udtale, og jeg tror næsten ogsaa, at
der foreligger Beslutninger i saa Henseende, at Udrensning er nødvendig, før
375 kan der ikke blive Ro og Stilstand om disse Affærer, og Udrensningen maa ske
paa den Maade, at man gør Begyndelsen fra Ministeriet og fortsætter nedefter

gennem Rækkerne, saa langt ned, som det er nødvendigt at foretage
Udrensningen. Og dernæst maa der indføres et nyt System, et nyt System, som
380 hviler paa en bedre Moral end den kapitalistiske, som vi nu har stiftet
tilstrækkeligt Bekendtskab med. Det sker ikke ved Østre Landsrets Dom. Det
sker ikke ved, at den højtærede Justitsminister afgør, at denne Dom fremdeles
skal staa ved Magt og ikke skal appelleres. Befolkningen vil kræve Opklaring, og
Befolkningen vil ogsaa før eller senere — nu er der jo ikke saa længe til, at denne
385 Opklaring kan gennemføres — skaffe sig fuld Opklaring.

Jeg vil gerne tro, at det er rigtigt, hvad der er fremført under Forhørene, at
Direktør Harald Plum i og for sig intet har foretaget sig i personlig
Berigelseshensigt. Det er, som alt sagt, ikke det, det kommer an paa, om en
390 Person faar en større eller mindre Straf. Men har en Direktør end intet foretaget
sig, der er dadelværdigt — lad være, jeg skal gerne lade det staa hen —, saa er det
dog notorisk, at Selskabet som saadant har drevet Kædehandel, der i det
almindelige Omdømme betragtes som Svindel, og har skaffet sig Posteringer af
Regnskabsposter, der gav et andet Billede af Forholdene end det virkelige. Men
395 alt dette er jo slet ikke blevet klart belyst ved Undersøgelsen og Dommen.

Sagen er ogsaa blevet aktioneret paa en højst mærkelig Maade ved Østre
Landsret, nemlig paa Regnskabet for 1919. Jeg har ikke noget Sted set nogen
Forklaring paa, hvorfor dette skete. Maaske den højtærede Justitsminister kan
400 forklare, hvorfor der just aktioneredes paa Regnskabet for 1919. Mig
forekommer det, at naar der overhovedet er Grundlag for Aktion overfor en
Virksomhed som Transatlantisk Kompagni eller overfor Landmandsbanken,
eller hvad det nu kan være, saa er det i sig selv en Besynderlighed, at man
aktionerer paa et enkelt Aars Regnskab og lader ude af Betragtning, om alle de
405 øvrige Aar ogsaa er fulde af mislige Affærer. Det vilde dog være naturligt og
rigtigt at tage Selskabets samlede Virksomhed op til Undersøgelse og at
aktionere paa alt, hvad der maatte være af kriminelt eller formentlig kriminelt i
den Virksomhed, der er Tale om. Det er ikke Aaret 1919, der har givet
Transatlantisk Kompagni det store Tab, det er Selskabets hele Virksomhed.

410
Jeg venter altsaa en Smule Forklaring paa, hvorfor det just kun er Aaret 1919,
man slaar ned paa. Der er, saa vidt jeg har kunnet se af Referaterne, ikke
fremkommet noget til Belysning deraf ved selve Retten. Regnskaberne for 1920
og 1921 er vistnok af nok saa stor Interesse, her vilde Kædehandelen ganske
415 anderledes være fremtraadt end paa Regnskabet for 1919. Man spørger i

Befolkningen — og jeg lader Spørgsmaalet gaa videre til den højtærede Justitsminister —: Valgte man Regnskabet for 1919 for derved at undgaa Regnskaber, som nye Navne var sat under? Foretrak man at holde sig til
420 Personerne fra 1919, og vilde man være fri for at have med de nye Mænd at gøre, som i 1920 eller 1921 satte deres Navne under Regnskabet? Saaledes spørger Befolkningen, og Svaret herpaa vil Befolkningen ogsaa før eller senere skaffe sig.

Det er muligt, at man, saa længe vi har den nuværende Justitsminister kan
425 afværge Sagens Opklaring. Det er muligt. Justitsministeren har jo Nøglen til Højesteret i sin Lomme, og naar han lukker i, kommer intet for Højesteret. Og i dette Tilfælde har han lukket i. Det tror han i alt Fald. Men for evigt har han ikke gjort det, og lukke af for Opklaringen om de Personer, der er de skyldige i denne Sag, det evner den højtærede Justitsminister ikke at gøre.

430 Der tales om mangfoldige Ting i Forbindelse med denne store og landsfarlige Sag. Der spørges om Tabene paa Sydamerika, som Transatlantisk Kompagni har lidt og har tilføjet Landmandsbanken. Der spørges om den nuværende Udenrigsministers Forbindelse med Transatlantisk Kompagni. Hvorfor var han
435 ikke i Vidnernes Række i Østre Landsret forleden Dag? Det havde vist været rimeligt, om han havde været der. Han kendte vist et og andet om Transatlantisk Kompagni, som det havde været rimeligt at lade ham give Forklaring paa, navnlig maaske med Hensyn til Sydamerika. Og hvorfor er Navnet Yding, en i dette Forhold kendt og fremtrædende Figur gennem flere
440 Aar, fuldstændig forsvundet? Det fortælles, at Yding er rejst til Udlandet, men man har ikke gjort sig Anstrengelser for at faa ham hjem igen. Hvorfor er han ikke kommet tilbage, hvorfor interesserer han slet ikke mere? Der er maaske mange, der ikke kender Yding, og jeg skal ikke fordybe mig i hans mange Fortrin og interessante Sider, men Navnet Yding er sikkert ikke den højtærede
445 Justitsminister ubekendt.

Dette Selskab, som vi beskæftiger os med, havde store Interesser ikke mindst i Rusland, og det er berettiget, forekommer det mig, at hævde, saaledes som det ogsaa er sket fra Sider indenfor Selskabet, at vort nuværende Ministerium har
450 Ansvaret for, at der ikke blev Mulighed for i rette Tid at varetage Selskabets Interesser i Rusland. Det var Ministeriet Neergaards uforsvarlige Optræden overfor Litvinov og Krassin i 1920, som gjorde, at en Handelsaftale, som var forberedt, ikke blev gennemført. Der var planlagt og forhandlet om Oprettelse af et saakaldt clearinghouse, og denne Plan blev tilintetgjort derved, at

Ministeriet Neergaard nægtede den russiske Udsending Indrejsetilladelse til Danmark, da han for en kort periode havde forladt Danmark. Man rejser derfor med Rette Spørgsmaalet om Ministeriets Medansvar for de kolossale Tab, som Transatlantisk Kompagni led ved de Varebeholdninger, som opgjordes til meget
460 store Summer, og som henlaa i Rusland og ikke kunde blive passet af Selskabets Repræsentanter paa Grund af, at man ikke fik Overenskomsten fra 1920 i Stand, som, da det nuværende Ministerium overtog Magten, havde al mulig Udsigt til Gennemførelse.

465 Dernæst erindrer jeg videre om Ministeriets Stilling til Traktat forhandlingerne med Rusland i 1921. De blev ogsaa paa Ministeriets Ansvar afbrudt af daværende Udenrigsminister Harald Scavenius. Det skete ikke i Statens Interesse. Men det skete under Pres fra Kredse, der ikke stod med Ansvar, hverken overfor Rigsdagen eller overfor Befolkningen. Dette Afsnit trænger til
470 videre Opklaring, til Opklaring ved en Vidneførsel, hvor der fra flere Sider kan op gives Personer, som det var interessant at faa Forklaring af om de russiske Forhandlingers Afbrydelse, en Vidneførsel, jeg meget vel forstaaer, at Ministeriet ikke ønsker.

475 Jeg tør maaske i denne Forbindelse sige, at jeg ser, at den ærede Forespørger ude i Landet i Aviser og paa Møder taler noget taaget om Forholdet mellem visse Personer, der er nævnt i Forbindelse med baade Russisk og Transatlantisk Kompagni, og Landmandsbankens Forhold. Den ærede Forespørger gør her en mystisk Bemærkning om et Navn, som han kalder Nr. 1, og et andet, som han
480 kalder Nr. 2, og dette er ulykkeligt for mange Ting. Det kunde være interessant her, hvor det ærede Medlem selv har rejst en Sag, der har den nærmeste Forbindelse med disse Ytringer, at faa at vide, hvad det er, han sigter til med disse taagede Vendinger. Af det, han har skrevet i Aviserne, er det umuligt for almindelige Lægmand at forstaa Meningen med dem.

485 Jeg kan forstaa Ministeriets Interesse i at hindre, at Sagen foretages for Højesteret; jeg kan forstaa denne Interesse, naar jeg erindrer den Række af Tilfælde, hvor Ministeriet har grebet ind paa en højst uheldig Maade i den Side af Transatlantisk-Sagen, jeg her har nævnt. Men, som sagt, Offentlighedens
490 Domstol er ikke lukket, og den træder i Funktion rimeligvis ikke saa langt ud i Fremtiden, og saa har den højtærede Justitsminister ikke længere Nøglen i Lommen.

495 Den anden Side af Transatlantisk Kompagnis Forhold til Rusland, er ogsaa af
en vis Interesse. Der er for nogen Tid siden udkommet en Bog om Russisk
Handelskompagni, omfattende Aarene 1915 — 22 og skrevet af Erik Plum.
Denne Bog giver en Række interessante Oplysninger om Bestræbelser for ved
Transatlantisk Kompagnis Hjælp at rejse Kampen mod Bolschevikkerne. Naar
500 man særlig har ment, at det var nødvendigt at stjæle nogle Dokumenter for at
faa Oplysning om dette forhold, forstaar jeg det ikke. En meget stor Del af dette
staar i denne Bog, enhver kan læse sig det til; andre Dele var vel kendt i forvejen.
Det var saamænd ikke nødvendigt at gøre sig saa megen Ulejlighed med disse
saakaldte stjaalne Dokumenter.

505

Af disse fra forskellige sider foreliggende Oplysninger ved man, at der efter
Bolschevismens Sejr i Rusland opstod forskellige Planer om at styrte det
nuværende Regimente i Rusland. Den daværende Gesandt i Rusland, senere
Udenrigsminister, Harald Scavenius kom jo hjem fra Rusland og tog offentlig
510 til Orde for Udrustning af en Hær, der skulde gaa mod Rusland i direkte Strid
med danske Interesser. I disse vilde Planer, der altsaa støttedes af den daværende
Gesandt i Rusland, senere Udenrigsminister, var Transatlantisk Kompagni eller
dets Ledere ikke blot Parthavere, men Ledere. Fra dette Selskabs Side virkedes
der for Oprettelse af en saakaldt russisk Liga. Den skulde selvfølgelig ikke blot
515 have Sæde i Danmark, men i en Række af Lande, hvor man beskæftigede
Kompagniets Folk, og disse fik Ordre til at beskæftige sig med Planerne om
denne russiske Ligas Oprettelse. Den havde Tilknytning til Militærpersonerne
Koltschak og Judenitsch, der som bekendt arrangerede nogle mislykkede Felttog
i den Periode. Jeg husker meget godt fra den Tid en Række Henvendelser fra
520 mere eller mindre forrykte Mennesker om at rejse en Kamp mod
Bolschevismen.

Jeg har personlig været ude for Henvendelser fra Udsendinge fra Transatlantisk
Kompagni om det Verdensfrimærke, der skulde være en Slags Etikette udadtil
525 for at vise Transatlantisk Kompagnis gode Forhold til Frankrig, til Ententen i
det hele taget, og man paastod i hvert fald den Gang, at naar jeg og mit Parti
nægtede at have med dette Frimærke at gøre, maatte Sagen desværre falde for
Danmarks Vedkommende. Det er, hvad jeg har haft at gøre med Transatlantisk
Kompagni. Jeg har for nogen Tid siden set en Historie om, at det Ministerium,
530 af hvilket jeg var Medlem, skulde have medvirket ved eller givet Tilladelse til
Oprettelse af et Bureau for Bekæmpelse af Bolschevismen. Dette er i hvert Fald
for mit Vedkommende grebet ud af Luften. Der er selvfølgelig ikke søgt nogen

saadan Bemyndigelse, i hvert Fald ikke hos mig, og jeg kan heller ikke tro hos
535 Ministeriet. Ikke des mindre har et saadant Bureau eksisteret eller maaske flere.
Jeg har her en Henvendelse til mig fra 1919 indeholdende Udkast til baade
Opraab, Anbefalingskrivelse o. s. v. for den Anti-Bolschevikgesandt, der var
prakket mig paa Halsen, og som skulde interessere mig for Kampen mod
Bolschevismen. Jeg ved ikke, om det er det samme Konsortium, som er udgaaet
540 fra Transatlantisk Kompagni, men det er i hvert fald det samme Formaal:
Bekæmpelsen af Bolschevismen. Man vil se, at det er et pænt Aktstykke med
Laksegl og alt muligt, saa det stammer sikkert nok fra de rigtige Kredse. Jeg har
den skidne Vane at gemme gamle Dokumenter, og da jeg saa denne Sag komme
paa Dagsordenen, ledte jeg i min Kiste og fandt saa ogsaa dette lille interessante
545 Aktstykke frem.

Lederen af Transatlantisk Kompagni, Hr. Harald Plum, som forleden var
anklaget for Østre Landsret, har altsaa en Tid følt sig som den store Hærfører
for denne Aktion mod Bolschevismens Rusland, og kendte danske Mænd har
550 deltaget i denne statsfarlige Virksomhed, har deltaget i Virksomheden for at
udruste Hæren til Omstyrtelse af Ruslands. Regering. Senere fik vistnok
Bevægelsen et nyt Navn, der blev fra visse Sider — ikke herhjemme fra, men ude
fra Verden — gjort Forestillinger om, at det dog vist ikke kunde føre til noget
med disse Felttogs planer, og saa gav man Foretagendet en anden Karakter, men
555 fortsatte ellers sine Bestræbelser, som endnu en Tid gik ud paa at modarbejde
Bolschevismen. Jeg skal ikke beskæftige mig med de mange Navne, som jeg
finder i Erik Plums Bog, paa dem, der har været i Bestyrelsen for denne Afdeling
af den russiske Liga paa dansk Grund. Der er flere kendte Professorer, der er
Konsulere, selvfølgelig, kan jeg vel sige, træffer man ogsaa Navnet Harboe, man
560 træffer en Kending fra 1920, Admiral Konow, og man træffer ogsaa en Mand,
som man i øjeblikket gaar og græder for, H. P. Prior, som Medlem af dette
Konsortium, der ledede denne statsfarlige Kampagne.

Men det, der egentlig har Interesse i denne Sag, er ikke saa meget de mere eller
565 mindre ligegyldige Personer, der staar paa denne Navneliste, det Navn, der har
Interesse, er den senere Udenrigsminister Harald Scavenius. Han førte nemlig
paa denne Ligas Vegne de udenrigske eller en Del af de udenrigske
Forhandlinger. Han havde den Opgave at organisere Krigen mod
Bolschevikkerne ved Medvirkning fra forskellige Lande. Om han er betalt for
570 denne Gesandt tjeneste eller ikke, kan for saa vidt være underordnet, men der
findes ganske sikkert paa Regnskaberne for Transatlantisk Kompagni

Udgiftsposter til den russiske Virksomhed, og det var dog maaske heller ikke helt uden Interesse ved en Højesteretsundersøgelse at faa Klarhed over, hvad det
575 er for Folk, der har faaet disse Hundreder af Tusinder, som staar opført paa Regnskaberne til de russiske Virksomheder. Hele denne side af Sagen trænger til Belysning, den Belysning, som den højtærede Justitsminister altsaa har forhindret, at den blev Genstand for.

580 Naar jeg siger, at den senere Udenrigsminister Hr. Harald Scavenius er den interessante Person i dette forhold, er det utvivlsomt saa meget mere rigtigt, som jeg desværre har set en Bladmeddelelse i den senere Tid om, at han er udnævnt til Danmarks Gesandt i Rom. Det forekommer mig at være en meget farlig Tumleplads, man dør har givet dette Menneske, hvis det er rigtigt. Det vilde
585 glæde mig, om Ministeriet kunde dementere denne Bladmeddelelse om hans Ansættelse som Gesandt for Danmark i Rom. Bedre var det vel fortsat at give ham Hjælp, naar han søgte Finansudvalget derom, saadan som han har gjort i nogle Tilfælde, fremfor at give ham faste Stillinger af den Art, her er Tale om.

590 Denne Side af Plum-Affærens Enkeltheder trænger lige saa fuldt til Opklaring som dens kommercielle Sider, og det maa før eller senere slaas fast, at den Art lyssky og statsfarlige Foretagender ikke ustraffet kan drives, og naar de — maaske for sent — opklares, bør der rejses Tiltale mod dem, der driver saadan statsfarlig Virksomhed. At Ligaen foruden sit politiske og militære Formaal
595 skulde tjene en bestemt Forretnings Interesser, gør den ikke mere forsvarlig; tvært imod, hvis det bliver almindeligt, at man i Forretningsøjemed virker for Organisationen af Hærafdelinger og maaske i andre Tilfælde af Flaadeafdelinger, hvis det bliver et Led i Forretningernes Virksomhed saaledes at arrangere sig med private, lejede Militærkorps og krigsmæssige Udrustninger, som man her
600 fra Transatlantisk Side var med i Organisationen af, bliver det en temmelig uhyggelig Verden at leve i.

Men endelig er der et Led til i Transatlantisk's Udvikling paa denne Bane, nemlig det Tidspunkt, da Transatlantisk slaar om i sin Modsætning og fra at
605 føre Krig med Bolschevikkerne giver sig til at drive Forhandlinger med dem om Afslutning af Handelsaftaler. Det gør ikke Forretningen og dens Ledere mere tiltalende, at de i den Grad fra Dag til Dag under Indflydelse af Forretningsinteresserne kaster sig ind i politiske Eventyr af en saa farlig Art, som disse utvivlsomt har været for Danmark. Det viser ingen tiltalende Side, men det
610 viser os Kapitalismens Smidighed og viser os, at den, naar det drejer sig om

Udbytte, er kemisk fri for Standpunkter, Principper og Moral og al den Slags, som ellers siges at have værdi for Menneskene.

615 Jeg skal ikke indlade mig paa en Kritik af Landsrettens Dom, men mere af Forberedelsen til denne Dom og det, som jeg her har fremhævet, og dernæst udtale en Beklagelse over, at saa mange gode Mænd er impliceret i denne Sag og de Brodersager, som denne Sag har. Det er f. Eks. ikke uden Interesse at bemærke, at der blandt Dommerne i Østre Landsret sad en Mand, hvis Broder
620 var Bestyrelsesmedlem i 3 af de transatlantiske Afdelinger, hvoraf een var »Fabriksanlæg«, som Aktionen ved Landsretten netop omfattede. Det er i hvert Fald ikke uden Interesse set som Del af Belysningen overfor det, der udspiller sig i det kapitalistiske Samfund.

625 Justitsministeren har forklaret os, at han altsaa ikke bifalder Motiveringen til Statsadvokatens Afvisning af Appelønsket. Ved en anden Lejlighed husker jeg, at Justitsministeren selv motiverede sit Standpunkt. Det var, da det drejede sig om Landmandsbanken. Da fandt jeg det ganske uforstaaeligt, at Justitsministeren paa Forhaand udtalte sig om Dommen ved Landsretten, som
630 det den Gang skete. Naar Justitsministeren stillede sig saaledes den Gang, hvor Sagens Personer maaske stod i en anden Belysning for Ministeriet end i denne Sag, havde det næppe været urimeligt at vente eller forlange, at Ministeren nu havde fulgt samme Linie, som den Gang syntes at være lagt, at disse Sager skulde gennemgaa alle de Afsnit indenfor Retsplejen, som man almindeligvis anser for
635 nødvendigt for at faa fuld Opklaring tilvejebragt. Det er desværre ikke sket, og deraf følger altsaa saadanne Betragtninger, som jeg har tilladt mig at fremsætte paa den Foranledning, som Forespørgselen har givet.

Vi for vort Vedkommende kunde godt have ventet. Jeg antager ikke, det varer
640 saa forfærdelig længe, inden Bankkommissionens Betænkning foreligger. Vi kunde selvfølgelig særdeles godt have ventet, denne Sag løber ikke fra os, der er ikke nogen Tvivl om, at Opklaringen i denne Sag nok skal blive fuldbyrdet, men det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har altsaa ikke kunnet vente saa længe, og saa maa man bøje sig, saa maa vi tage Sagens Behandling paa dette Stadium i
645 Stedet for i næste Maaned eller næste Maaned igen, eller naar det nu maatte blive.

Til Gengæld, fordi jeg har vist det ærede Medlems Forespørgsel saa stor Opmærksomhed, haaber jeg at kunne paaregne hans Opmærksomhed overfor et

lille Forslag til Dagsorden, som jeg vil til lade mig at fremsætte, det er affattet paa en saadan Maade, at det ganske særlig tager Hensyn til det ærede Medlem, til de Stemninger og Følelser, jeg forstaar behersker ham. Jeg beder derfor vel overvejet, om det ikke vil være rimeligt, at vi i Fællesskab afslutter denne Sag paa
655 denne elskværdige Maade, saaledes som det ærede Medlem og den højtærede Justitsminister begyndte den. Jeg skal tillade mig at foreslaa, at Sagen sluttes med følgende Paastand paa Overgang til Dagsorden: »Idet Folketinget beklager, at Østre Landsrets Dom over Direktør Harald Plum ikke blev appelleret til Højesteret, og at Sagens fulde Opklaring saaledes blev forhindret, gaar Tinget
660 over til næste Sag paa Dagsordenen.«

Jeg tillader mig altsaa at anbefale som Udgang af denne Fo handling denne lille beskedne Dagsorden og haaber, som sagt, navnlig, at den ærede Forespørger vil være mig taknemmelig for at have givet hans Forespørgsel en passende Udgang.
665

Kilde

Stauning, Th. (1931). Tanker og Taler: Et Billede af 25 Aar i det offentlige Liv. København og Oslo: Jespersen og Pios Forlag

Kildetype

670 Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Folketingstale, Socialdemokratiet

URI

675 <https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-efter-plum-sagen>

680

685